

Activitat i prioritats d'acció de la Federació Internacional d'Entitats Catalanes (FIEC)

Barcelona, 28 de desembre de 2015

- La FIEC (Federació Internacional d'Entitats Catalanes) va ser fundada l'any 1996 amb la voluntat de ser un **instrument d'acció i informació** de les comunitats catalanes de l'exterior.
- Actualment **64 entitats** hi estan adherides i 5 més en tràmit d'adhesió.
- La FIEC funciona amb una **Junta Directiva escollida** a la darrera Assemblea General (Tarragona, 2008) **renovada** i ampliada en una Assemblea General Virtual a Barcelona (Desembre de 2014).
- L'activitat de la FIEC és una activitat els 365 dies de l'any. **Els membres de la Junta són voluntaris**, membres de diverses CCE que dediquen una part del seu temps a la **coordinació i l'acció global**.
- La representació de les CCE davant el Govern català corresponen, en allò que li atribueix la Llei 18/1996, al **Consell de les Comunitats Catalanes**. En tot allò no recollit a la Llei 18/1996 la FIEC assumeix el diàleg amb les institucions corresponents.

PRIORITATS D'ACTIVITAT DE LA FIEC 2016:

Aconseguir reformar les lleis electorals per a permetre la participació democràtica dels catalans de l'exterior.

- Una reivindicació històrica de la FIEC: **acabar amb el 'voto rogado'** i aconseguir una participació digna dels catalans de l'exterior en els processos electorals (7,5% de votants en les darreres eleccions al Parlament de Catalunya).
- El 22/03/2013 la FIEC va aconseguir reunir **representats de tots els grups parlamentaris al Congrés de Diputats** (CiU, PSC, PP, ICV i ERC) que es van comprometre a donar suport a una reforma de la LOREG. La FIEC els hi ha fet arribar, encara a 2015, una proposta detallada del reforma de l'article 75 de la LOREG.
- Finalment el Congrés de Diputats **espanyol va aprovar el 10/03/2014 una proposta del Parlament de Galicia de reforma i abolicíó del 'voto rogado' que hauria d'estar en vigor per les eleccions de Maig de 2015.** Han incomplert (PP i PSOE) la seva promesa i la iniciativa ha decaigut després de 60 pròrrogues a la Comissió Constitucional.
- En els programes electorals a les eleccions al Congrés de Diputats **tots les llistes (excepte la del PP)** proposen la reforma del 'voto rogado'.

PRIORITATS D'ACTIVITAT DE LA FIEC 2016

Aconseguir reformar les lleis electorals per a permetre la participació democràtica dels catalans de l'exterior.

- La **Llei Electoral pròpia de Catalunya** (en tràmit de discussió en la darrera legislatura al Parlament) inclou la creació d'una **circumscripció electoral pels catalans de l'exterior**. No pot canviar el 'voto rogado'. Una vella reivindicació de la FIEC però que ha de ser complementada amb la instauració del **vot electrònic**.
- La **campanya 'Mobilitzem el vot exterior'** per la inscripció al CERA per les eleccions del 27 de setembre des de febrer fins a juny 2015 entre la FIEC, les ANC de l'Exterior i Catalans al Món va ser un èxit de participació i resultats.
- Es va promoure per primera vegada, des de l'ANC i la FIEC, la presència d'interventors als consolats (uns 50) per controlar el vot exterior. Les llistes de Junts pel Sí i la CUP van designar interventors per aquesta via.
- La campanya d'informació sobre les eleccions del 20-D va ser protagonitzada per **Marea Granate**. La FIEC va fer la seva campanya però els efectes de la campanya 27-S es van fer evidents el 20-D.
- En ambdues campanyes es van evidenciar **els problemes tradicionals vinculats a l'actual sistema de vot exterior** (terminis impossibles, dependència de sistemes de correu nacionals ineficients, actitud poc neutra de la Junta Electoral Central, serveis consulars mal preparats, ...)

PRIORITATS D'ACTIVITAT DE LA FIEC 2016

Aconseguir reformar les lleis electorals per a permetre la participació democràtica dels catalans de l'exterior.

- El nombre d'inscrits catalans, majors de 18 anys i amb dret de vot, inscrits al CERA se situa en **201,158 a Novembre 2015**. Ultrapassant, per primera vegada, les 200.000 persones inscrites.
- Això representa un augment de 1.581 persones en un mes (per l'efecte retardat de les intenses campanyes d'enregistrament d'electors pel 27-S i el 20-D), un augment de 15.111 inscrits entre novembre de 2014 i novembre de 2015 i un augment de 4.456 votants respecte dels 196.602 inscrits que van tenir dret de vot en les eleccions al Parlament de Catalunya del 27 de setembre de 2015.

PRIORITATS D'ACTIVITAT DE LA FIEC 2016

Aconseguir reformar les lleis electorals per a permetre la participació democràtica dels catalans de l'exterior.

- En el cas català, si el nou Govern no es constitueix abans del 10 de gener anirem a eleccions al Parlament de Catalunya el mes de març de 2016. El decret de convocatòria se signaria a primers de gener. Això vol dir que el CERA (Cens Electoral de Residents Absents) que s'utilitzaria en aquestes hipotètiques eleccions seria el tancat a 1er de novembre de 2015.
- Si anem a eleccions la FIEC intentarà treballar conjuntament amb les ANC i altres organitzacions disposades a fer campanya de vot.
- En el cas espanyol, si no s'arriba a cap acord de govern aniríem a noves eleccions al mes d'abril de 2016 que es convocarien a primers de març i el cens que s'utilitzaria seria el CERA tancat a 1er de gener de 2016.
- En ambdós casos tornaríem a votar amb el desastrós sistema del 'voto rogado' i sense marge per a fer cap campanya informativa seriosa sobre la inscripció i les condicions de vot.
- Si arriba el cas des de la FIEC (Federació Internacional d'Entitats Catalanes) endegarem novament una campanya d'informació sobre les modalitats de participació pels inscrits al CERA (Cens Electoral de Residents Absents) i per aquells que vulguin sol·licitar la inscripció a l'ERTA (Espanyols Residents Temporalment Absents).

PRIORITATS D'ACTIVITAT DE LA FIEC 2016

Aconseguir reformar les lleis electorals per a permetre la participació democràtica dels catalans de l'exterior.

Si no hi ha eleccions anticipades:

- **Novament la proposta de reforma de l'article 75 de la LOREG serà enviada a tots els grups parlamentaris al Congrés de Diputats.**
- **S'enviarà una proposta de resolució a tots els grups parlamentaris al Parlament de Catalunya instant-los a donar suport a la reforma de la LOREG i demanat-los-hi que adoptin el més ràpidament la llei electoral pròpia de Catalunya amb la introducció del vot electrònic.**

**Evolució de la participació electoral dels catalans residents a l'exterior
1995-2015**

Any	Tipus d'elecció	Censats al CERA	Vots emesos CERA	% sobre censats	Sol·licituds de Vots ERTA
1995	Parlament de Catalunya	50.427	14.437	28,6 %	-
1996	Congrés de Diputats	54.814	19.042	34,7 %	-
1999	Parlament Europeu	84.481	10.554	10,5 %	-
1999	Parlament de Catalunya	87.325	15.516	17,8 %	-
2000	Congrés de Diputats	87.594	20.005	22,8 %	-
2003	Parlament de Catalunya	100.042	18.639	18,6 %	-
2004	Congrés de Diputats	102.484	25.976	25,4 %	-
2004	Parlament Europeu	102.621	17.275	6,8 %	-
2005	Referèndum Tractat UE	108.107	24.156	22,3 %	-
2006	Referèndum Estatut de Catalunya	108.362	23.911	22,1 %	-
2006	Parlament de Catalunya	108.851	22.658	20,8 %	-
2008	Congrés de Diputats	114.036	31.945	28,0 %	-
2009	Parlament Europeu	119.155	12.303	10,3 %	112
2010	Parlament de Catalunya	133.347	17.435	13,1 %	530
2011	Congrés de Diputats	143.682	5.957	4,1 %	1.249
2012	Parlament de Catalunya	156.517	10.557	6,7 %	3.248
2014	Parlament Europeu	170.683	4.513	2,6 %	268
2015	Parlament de Catalunya	196.062	14.781	7,5%	1.841

PRIORITATS D'ACTIVITAT DE LA FIEC 2016

Aconseguir reformar les lleis electorals per a permetre la participació democràtica dels catalans de l'exterior.

Si no hi ha eleccions anticipades:

- **Novament la proposta de reforma de l'article 75 de la LOREG serà enviada a tots els grups parlamentaris al Congrés de Diputats.**
- **S'enviarà una proposta de resolució a tots els grups parlamentaris al Parlament de Catalunya instant-los a donar suport a la reforma de la LOREG i demanat-los-hi que adoptin el més ràpidament la llei electoral pròpia de Catalunya amb la introducció del vot electrònic.**

PRIORITATS D'ACTIVITAT DE LA FIEC 2016

L'anàlisi del fenomen migratori i com fer-hi front des de les entitats de manera eficaç.

- A títol indicatiu es pot estimar que segons les dades del PERE (*Padrón de Españoles Residentes en el Extranjero*) a 1er de gener de 2015 a les que es poden afegir totes les altes consulars entre gener i juliol de 2015 segons les dades del CERA, **un mínim de 259,000 catalans estan donats d'alta als consolats espanyols a l'estranger.**
- Segons les dades de l'INE, **15,713 catalans van abandonar Catalunya l'any 2014** i s'han inscrit als consolats espanyols d'arreu del món (la xifra d'espanyols emigrats s'eleva a 80,141 a 2014). Un augment del 22% entre 2013 i 2014.
- **El total de catalans que han abandonat Catalunya des del començament de la crisi a 2008 és ja d'uns 78,000.**
- El grup dels **menors de 16 anys emigrats** a 2014 representa el 25% del total, el que sembla indicar que l'emigració afecta, cada cop més, famílies senceres. Representen el 19,6% del total de població catalana a l'exterior.
- Els catalans **han emigrat cap a** Amèrica (5.374), la Unió Europea (5.474), la resta d'Europa (1.255), Àsia (647), Àfrica (300) i Oceania (135).

PRIORITATS D'ACTIVITAT DE LA FIEC 2016

L'anàlisi del fenomen migratori i com fer-hi front des de les entitats de manera eficaç.

- El total, persones de nacionalitat espanyola residents a Catalunya més persones d'altres nacionalitats residents a Catalunya, que haurien abandonat Catalunya en el mateix període 2008-2014 és de 682.438 persones.
- Segons l'EVR, els destins continentals principals d'emigració dels catalans a 2014, per continents, van ser: la Unió Europea (7.151), Amèrica (6.179), la resta d'Europa (1.218), Àsia (666), Àfrica (321) i Oceania (178).
- La desagregació per edats corresponents a l'any 2014 mostraria que el 34,2% dels que van instal·lar-se a l'estranger a 2014 estan en les franges d'edat entre 0 i 24 anys (i el 24,7% són menors de 15 anys), però que els majors de 35 anys representen el 41,4%.
- A més el fet que el 24,7% d'aquesta emigració sigui menor de 16 anys (3.833 persones) deixa clar el caràcter cada cop més familiar de l'emigració actual.
- **Les estadístiques oficials estan fortament sots-avaluades pel que es refereix a la Unió Europea. Grans diferències entre les dades oficials de certs països (UK, Alemanya) i les xifres espanyoles.**

PRIORITATS D'ACTIVITAT DE LA FIEC 2014/2015:

L'anàlisi del fenomen migratori i com fer-hi front des de les entitats de manera eficaç.

- S'ha adoptat el **Pla de Ciutadania i de les Migracions 2016 (que per primera vegada inclou l'emigració des de Catalunya)**, gestionat per la Direcció d'Immigració de la Generalitat (que ha associat a la FIEC i al Consell al Grup de Treball Migracions). El Pla no inclou, encara, accions concretes en favor de les CCE però és una bona base cara al futur.
- La FIEC ha participat en el **programa de formació en assessorament migratori** pels tècnics de la Generalitat, ajuntaments, i altres (4 jornades a desembre 2014).
- Gràcies a la insistència de la FIEC s'ha creat des de la Àrea de CCE d'una **línia específica de subvencions per activitats en favor de la nova emigració** des de 2013.
- Exit de la **pàgina Facebook de la FIEC 'Treballar a l'Exterior'** (10,300 seguidors a 25,12,2015).
- Les CCE han fet **tallers d'acollida i guies d'orientació de gran qualitat**.
- Aquesta nova migració obre la possibilitat de crear **xarxes professionals de catalans de l'exterior** que en certs casos poden ser molt més eficaces que un suport genèric.
- La FIEC ha preparat el document '**Emigrar des de Catalunya. En què haig de pensar? Quines són les coses que cal que tingui en compte?**' que vol ser una guia per a les persones que decideixen emigrar.
La trobeu a: <http://www.fiecweb.cat/docs/EmigrarDesDeCatalunya0314.pdf>
- El Departament d'Ocupació del Govern català ha endegat la **pàgina web MONCAT** per a ajudar a la nova emigració que ha tingut prop de 35,000 visites en el primer any de funcionament.

- **PRIORITATS D'ACTIVITAT DE LA FIEC 2014/2015: L'anàlisi del fenomen migratori i com fer-hi front des de les entitats de manera eficaç.**
- La FIEC (Federació Internacional d'Entitats Catalanes) estima en **un mínim de 450.000 els catalans residents fora de Catalunya** (a l'estranger i a la resta de l'Estat espanyol) sense incloure segones i terceres generacions que tenen la nacionalitat del país de residència (per les quals no hi ha un mètode fiable de càlcul de quantes persones representen).
- Els augments en l'emigració dels catalans pels propers anys poden ser, probablement, encara elevats però, ara per ara, imprevisibles.

registreXterior

- Conèixer millor les necessitats i característiques dels catalans de l'exterior és la raó principal per la que el Govern Català va publicar el Decret 71/2014, de 27 de maig, pel qual es crea el **Registre de catalans i catalanes residents a l'exterior** i s'estableixen els requisits i el procediment d'inscripció. La finalitat d'aquest registre és, inicialment, la de conèixer millor qui som els catalans de l'exterior i poder establir polítiques adequades de suport en tots els àmbits (socials, educatius, laborals, etc.).
- S'han inscrit al Registre **2,547 residents exteriors (potser més a dia d'avui)**. No és cap èxit.
- Necessitat de continuar activant la inscripció per raons estadístiques i per raons polítiques.
- El Registre podria, potser, també servir, si es valida una Llei de Consultes No Referendàries del Parlament de Catalunya, com a cens de residents a l'exterior amb dret de vot en aquestes consultes.

PRIORITATS D'ACTIVITAT DE LA FIEC 2016:

El nou problema del creixement de les comunitats infantils a l'exterior.

- **Probablement més de 101.000 nens catalans menors de 16 anys resideixen en països amb altres llengües que el català** i l'actual onada migratòria que pateix Catalunya, amb un caràcter cada cop més familiar com també ho mostren les estadístiques de l'INE (**el 22% de persones que van abandonar Catalunya a 2014 tenia menys de 15 anys**).
- Sobre la població catalana inscrita als consolats hi hauria un 19,6% de menors de 16 anys. Això representa uns 52.000. Si afegim els no inscrits a consolats i els infants de parelles mixtes amb dues llengües a casa (difícils d'estimar) ens acostem a una estimació de 70.000. Si prenem el percentatge de nascuts a Catalunya residents a d'altres comunitats autònomes espanyoles serien uns 36.000 menors de 16 anys. Això és que ens dona l'estimació d'uns 106.000.
- Les darreres dades demogràfiques de l'INE donaven, per primer cop, dades dels naixements a l'estranger en parelles espanyoles enregistrades als consolats (eren 1.250 a 2013). No hi ha desagregació per comunitats autònomes i només podem estimar sobre població catalana resident que podrien ser **uns 160 'catalanets' nascuts a fora el 2013**.
- Altres qüestions (colònies de vacances, recursos des de la DGPL, etc.) han avançat prou bé a 2015.

PRIORITATS D'ACTIVITAT DE LA FIEC 2016:

El nou problema del creixement de les comunitats infantils a l'exterior.

- També cal destacar la creació del grup **Patufets al Món/ quan el català és minoria** (<http://patufetsalmon.wordpress.com/>), una plataforma que aglutina recursos per a l'aprenentatge del català i per transmetre la cultura i tradicions catalanes a nens i nenes que no viuen a Catalunya. Col·laboració estreta amb la FIEC.
- La FIEC ha adreçat una **carta a la Consellera d'Ensenyament** exposant la nova situació del creixement de les comunitats infantils a l'exterior, proposant diverses actuacions (veure Comunicat de la FIEC de 28.11.2013) amb còpia a tots els Grups Parlamentaris al Parlament de Catalunya.
- El tema dels drets lingüístics i culturals dels catalans menors de 16 anys s'ha proposat que s'inclogui en la **Llei de la Comunitat Catalana de l'Exterior** que es començarà a discutir a Parlament de Catalunya procedent de l'anterior legislatura.
- La FIEC és favorable a que, com en el cas espanyol, s'adopti una **Llei sobre l'ensenyament de la llengua catalana a l'exterior** atesa la dispersió normativa (LEC, LCC, etc.) i institucional (IRL, Ensenyament, etc.)

PRIORITATS D'ACTIVITAT DE LA FIEC 2014/2015: **Les lleis del Parlament de Catalunya que afecten la Catalunya Exterior**

- El 4 de desembre de 2014 el Consell Executiu del Govern de Catalunya va aprovar la **Llei de l'Acció Exterior de Catalunya**. La llei identifica tots els actors catalans que poden tenir veu a l'estranger i té com a intenció bàsica "la projecció de Catalunya com un actor internacional compromès, solidari i responsable". Els articles 4, 17, 39 i 40 del projecte de llei fan referència als catalans de l'exterior i a les seves entitats.
- **La FIEC va comparèixer al Parlament de Catalunya dues vegades** (4 i 28 d'abril de 2014) i va constatar que aquesta llei no es pot considerar substitutiva de la llei 18/1996 de relacions amb les comunitats catalanes de l'exterior i que la reforma d'aquesta llei, que amb 17 anys de vigència, ha perdut bona part del seu impuls inicial, resta com una necessitat.
- En el marc d'aquesta llei s'ha creat el **Consell d'Acció Exterior i de Relacions amb la Unió Europea** compost per 30 representants d'organitzacions de la societat civil amb activitat o interessos en l'acció exterior i per dos representants de les comunitats catalanes de l'exterior (CCE). Els representants de les CCE escollits pel Consell de les Comunitats són Antoni Montserrat Moliner (Secretari General de la FIEC, Luxemburg) i Carles Gustau Capdevila (del Casal dels Països Catalans de La Plata, Argentina). Va validar el Pla estratègic d'Acció Exterior i de Relacions amb la UE 2015-2018, que té per objectiu principal reforçar i donar més coherència a la projecció internacional de Catalunya.

PRIORITATS D'ACTIVITAT DE LA FIEC 2014/2015:

Les lleis del Parlament de Catalunya que afecten la Catalunya Exterior

- Es va presentar al Parlament de Catalunya al mes d'abril de 2015 l'avantprojecte de la **Llei de la comunitat catalana de l'exterior**, que substituirà la vigent Llei 18/1996 de relacions amb les comunitats catalanes de l'exterior, i que havia de ser tramitada pel procediment d'urgència. **No es va adoptar en la passada legislatura i anirà a la propera.**
- La FIEC va adreçar a tots els grups al Parlament de Catalunya un **extens anàlisis del text proposat i un gran nombre d'esmenes** que es van retenir parcialment en el text final sotmès a discussió a la Comissió d'Afers Institucionals del Parlament de Catalunya.
- Per la FIEC les prioritats, no incloses a la llei de forma clara, són:
 - Igualtat de tracte entre els catalans residents a l'estranger i els residents a d'altres comunitats de l'Estat espanyol com a beneficiaris de la llei.
 - l'extensió als ciutadans catalans a de l'exterior de tots els drets de caràcter social, sanitari i educatiu reconeguts a la legislació espanyola i que no són necessàriament matèria competencial de la Generalitat de Catalunya encara que sí li correspongui, en molts casos, la seva execució
 - Dret als serveis sanitaris públics en llurs estades temporals a Catalunya sota les modalitats que s'estableixin.
 - Dret a rebre l'ensenyament de la llengua catalana a l'exterior tant per les persones en edat adulta com per les comunitats infantils.
 - Dret a rebre informació sobre la realitat catalana mitjançant les emissions radiofòniques i de televisió de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals.

PRIORITATS D'ACTIVITAT DE LA FIEC 2016:
Millorar la gestió de les Subvencions públiques.

- El Departament de Presidència, on estan adscrites les comunitats catalanes de l'exterior proposa en els pressupostos de 2016 que la partida pressupostària destinada a les comunitats catalanes de l'exterior se situa en **1.000.000 euros el que suposa un augment del 25% respecte dels 800.000 euros destinats pel mateix concepte en el pressupost de 2014.**
- **Les entitats estan fent front a un gravíssim problema d'impagament de les subvencions. El Govern deu el 80% de les corresponents a 2014 i el 100% de les corresponents a 2015. A més les entitats han hagut de presentar anticipadament la sol·licitud de 2016.**
- **S'estan realitzant pagaments de 2014 a algunes entitats de forma individualitzada i no transparent.**
- Aquest **maltractament pressupostari** no es produeix en cap altre comunitat autònoma de l'Estat espanyol i, malgrat l'impossible sistema de finançament que ha du suportar Catalunya, hi ha aspectes propis de gestió (de mala gestió) que considerem inadmissibles.

Què cal fer ara ?

- Demanem a les entitats que expressin que esperen de la FIEC i quins punts, sempre en l'àmbit de la col·laboració i acció global, us semblen més importants a afegir al que ja fem.
- Cal també recordar pagar la modesta quota de cada entitat a la FIEC (50 euros/any).
- Convidem a tots els que volen implicar-se en el dia a dia de l'activitat global en favor de les CCE.
- Col·laborar estretament amb el Consell de Comunitats, amb Catalans Al Món, amb les ANC Exteriors i amb Marea Granate en els àmbits coincidents d'activitat.
- Finalment convidem a les entitats que encara no són membres de la FIEC (o que fa tant de temps que s'hi van adherir que no recorden que ho són) a adherir-se a un projecte necessari i insubstituïble.

Moltes gràcies per la vostra atenció.